

PATVIRTINTA

Klaipėdos lopšelio-darželio „Versmė“
direktoriaus

2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. V-80

4 priedas

PRITARTA

Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos
Ugdymo ir kultūros departamento

Švietimo skyriaus vedėjo

2014 m. spalio 7 d. įsakymu Nr. ŠV1-266

KLAIPĖDOS LOPŠELIO-DARŽELIO „VERSMĖ“ PRIEŠMOKYKLINIO AMŽIAUS NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO LOGOPEDINĖS RITMIKOS PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo teikėjas – Klaipėdos lopšelis-darželis „Versmė“ (toliau – lopšelis-darželis), įregistruotas Juridinių asmenų registre, kodas 190428845. Teisinė forma – biudžetinė įstaiga, teikianti ikimokyklinį, priešmokyklinį ugdymą.

2. Įstaigos buveinės adresas – Kalnupės g. 6, LT-93173 Klaipėda.

3. Programos pavadinimas – Klaipėdos lopšelio-darželio „Versmė“ neformaliojo vaikų švietimo logopedinės ritmikos programa (toliau – Programa).

4. Programos rengėjai: Irena Zaleckienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, Loreta Cesiulienė, neformaliojo švietimo mokytoja, Ilona Tertelienė, psichologė.

5. Programos koordinatorius – direktorė Vida Martinkienė.

6. Programos trukmė – tęstinė. Programos turinys koreguojamas pagal poreikį.

7. Programos apimtis – vieneri metai.

8. Programos dalyviai – priešmokyklinio amžiaus vaikai.

9. Programos įgyvendinimui įstaigoje sudarytos palankios materialinės, ugdymo(si) sąlygos.

10. Programos aktualumas: individualių logopedinės ritmikos užsiėmimų metu mokoma taisyklingo kvėpavimo, ritmo ir tempo pajautimo, lavinama artikuliacija ir dikcija dainuojant, ugdomas dėmesys ir atmintis, skatinamas protinis aktyvumas.

II. TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

11. Programos tikslas – kalbos sutrikimų korekcija logopedinės ritmikos pagalba.

12. Programos uždaviniai:

12.1. lavinti artikuliacinio aparato, dainuojant įvairiame diapazone, garsus bei jų junginius, taisyklingą kalbinio kvėpavimo tempą ir ritmą;

12.2. mokyti groti muzikos instrumentais, taikant kūno perkusijos elementus;

12.3. ugdyti kalbos raišką, naudojant muzikos elementus: melodiją, ritmą, tempą, akcentus, pauzes;

12.4. tobulinti smulkiąją ir bendrąją motoriką, žaidžiant muzikinius pirštų žaidimus, judesius derinant su muzikos tempu ir ritmu.

13. Logopedinės pratybos skiriamos vaikams atsižvelgus į jų sutrikimų pobūdį, gebėjimus, asmeninius saviraiškos poreikius, ir individualias savybes.

III. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRINCIPAI, METODAI, PRIEMONĖS

14. Programos įgyvendinamo principai:

14.1. individualizavimo. Atsižvelgiama į kiekvieno vaiko patirtį, jo specialiuosius ugdymosi poreikius, galimybes, interesus;

14.2. sąveikos. Ugdymas grindžiamas visų šio proceso dalyvių sąveika.

15. Taikomi šie darbo būdai ir metodai: vaizdinis, pavyzdžio, žodinis.

16. Naudojamos ugdymo priemonės: muzikos instrumentai, gamtinė medžiaga, skarelės, kompaktinės plokštelės, kvėpavimo ir balso lavinimo užduočių kortelės, paveikslėliai, kompiuteris, grotuvas.

IV. PROGRAMOS TURINYS (KOMPETENCIJOS (GEBĖJIMAI), UGDYMO GAIRĖS)

KOMPETENCIJOS (GEBĖJIMAI)	UGDYMO GAIRĖS
1	2
Kvėpavimo tempo ir ritmo lavinimas	
<p>Vaikai geba diferencijuoti įkvepiamos ir iškvepiamos oro srovės stiprumą, ilgumą, žino pagrindines kvėpavimo taisykles.</p> <p>Dainuodami ar grodami pučiamaisiais instrumentais, geba taisyklingai kvėpuoti</p>	<p>Vaikai mokomi groti pučiamaisiais instrumentais (dūdele, fleita, lūpine armonikėle, triola, švilpynėmis), pritariant pedagogui arba vieni.</p> <p>Taisyklingam kvėpavimui mokytį naudojami įvairūs žaidimai ir pratimai (pūsti per šiaudelį, į įvairius lengvus daiktus; uostyti gėles, grybus ir kt.).</p> <p>Dainuojamos balsės a, o, i, u, e, imituojant rankų judesiais.</p> <p>Dainuojamas vienas garsas, jungiami du, trys garsai, juos tęsiant arba skanduojuant.</p> <p>Kartojami garsų junginiai, žodžiai, dainuojant melodiją, mokoma taisyklingo kvėpavimo</p>
Artikuliacijos lavinimas	
<p>Moka pamėgdžioti žvėrelių, paukščių, gamtos reiškinių garsus.</p> <p>Geba tiksliai artikuluoti kalbos garsus, skiemenis, frazes, pajauti ritmą, kalbos tempą.</p> <p>Naudoja kalbos raiškumo priemones: pauzes, akcentus, intonaciją ir kt.</p> <p>Suvokia kalbos tempo ir balso stiprumo skirtingą poveikį</p>	<p>Atliekama artikuliacinė mankšta (mimikos ir lūpų judesių, liežuviu lavinimo pratimai).</p> <p>Pamėgdžiodami pedagogą, išdainuojami naminių gyvūnų (šuns, katės, karvės, ...) ir paukščių (žąsies, gaidžio, viščiuko...) skleidžiami garsai, bandoma atkartoti miško žvėrelių (vilko, ežiuko ir kt.) ir laukinių paukštelių (gegutė, varna ir kt.) balsus.</p> <p>Pamėgdžiodami būdu ritmuojami gamtos reiškinių (lietus – kap kap kap, vėjas – ūūū, medžių ošimas – ššš ir kt.) skleidžiami garsai.</p> <p>Ritmuojamas, skanduojuamas, artikuluojamas, plojamas dviskiemenių ar triskiemenių žodžių ritmas, skaičiuotės, trumpi ketureiliai, dainelių frazės</p>
Ritmikos lavinimas	
<p>Geba naudoti įvairių muzikos instrumentų garsų išgavimo būdus: mušimą, braukimą, pūtimą.</p> <p>Groja pagal įrašą (muša ritmą ar ritmo motyvą).</p> <p>Skiria įvairių muzikos instrumentų tembrines spalvas, įsimena instrumentų pavadinimus.</p> <p>Skiria atraminius, trumpus ir ilgus,</p>	<p>Vaikams sudaroma galimybė groti muzikos instrumentais, tyrinėti garsus, ieškoti naujų, kurti įvairias kompozicijas, naudojant akmenukus, lazdeles, kankorėžius, šlamantį popierių, įvairius būgnelius, metalofono plokšteles, varpelius, klavišinius instrumentus ir t. t.</p> <p>Muzikuojama kūno dalimis – plojama delnais, spragsima pirštais, caksima liežuvio, trepsima.</p> <p>Skatinamas muzikavimas su pedagogu, gebėjimas</p>

1	2
<p>aukštus ir žemus garsus. Pakartoja paprastus ritminius darinius. Grupuoja instrumentus pagal garso išgavimo būdą</p>	<p>įsiklausyti į kitą, atliepti jo sumanymus, prisiderinti. Instrumentams demonstruoti ir jais groti naudojamos mokomosios kompiuterinės programos</p>
<p>Bendrosios motorikos lavinimas</p>	
<p>Geba klausomos muzikos įspūdžius perteikti judesiu. Moka žaisti kontrastinga dinamika ir tempais. Ritmuoja paprastus darinius, judėdami dviejų ir trijų dalių metru (žingsniuodami, bėgdami, siūbuodami ir pan.). Supranta, kodėl žaidžiant, judant reikia būti atsargiam, elgtis saugiai</p>	<p>Žaidžiami įvairūs imitaciniai žaidimai: skambant muzikai imituojami paukščių, gyvūnų judesiai, judama imituojant įvairias transporto priemones – traukinį, autobusą ir kt. Klausydami muzikos kūrinų įrašų eina ratu, mažina, didina ratą, linguoja, mojuoja skarelėmis</p>
<p>Smulkiosios motorikos lavinimas</p>	
<p>Geba koordinuoti pirštų, rankų judesius, suvokia pirštų priklausomumą vienas nuo kito. Žino ir teisingai vartoja sąvokas „aukštyl-žemyn“, „kairėn-dešinėn“, išmoka skaičiuoti. Smulkiosios motorikos judesiais geba pavaizduoti žinomą veiksmą, pasakų veikėjus. Pagerėja savijauta, nelieka įtampos, nuovargio</p>	<p>Klausydami dainelių, pasakėlių, klasikinės fortepijoninės muzikos, žaidžia pirštukų žaidimus. Vaikams sudaromos galimybės lavinti vaizduotei, pirštukus paverčiant pasakų veikėjais. Pirštų judesių lavinimui grojama akmenukais, kaštonais, lazdelėmis, molinėmis švilpynėmis</p>
<p>Muzikos klausymas</p>	
<p>Geba susikaupti ir įsiklausyti į tylą. Atpažįsta bent du patinkančius kūrinius, kai kuriuos muzikos instrumentus. Geba apibūdinti muzikos nuotaiką. Klausomos muzikos įspūdžius perteikia spalva. Moka sutelkti dėmesį, atsipalaiduoti, nusiraminti. Atpažįsta gamtos, muzikos garsus. Žino bent kelis būdus, padedančius atsipalaiduoti (pvz., pabūti tyloje, pasiklausyti ramios muzikos). Skiria gamtoje vykstančius reiškinius – metų kaitą, orų permainas</p>	<p>Inicijuojami tylos klausymosi pratimai, kad vaikai galėtų pajusti tylos sukeltas emocijas, mintis. Vaikai, klausydami gamtos ir gyvūnų garsų, juos apibūdina savais žodžiais. Klausydami skirtingų stilių instrumentinės, vokalinės muzikos, įvardija jos nuotaiką, pavadina muzikos instrumentus, atlikėjo balso savybes</p>

V. VAIKŲ PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

17. Vaikų pasiekimų vertinimo metodai: vaiko stebėjimas veiklos metu, pokalbis su vaiku, vaiko veiklos analizė.

18. Vaiko pasiekimų vertinimo dažnumas: rugsėjo mėnesį (vaiko pažinimas, jo pasiekimų lygio nustatymas, ugdymosi perspektyvos numatymas) ir pusmečio pabaigoje (esant būtinybei – dažniau).

19. Pasiekimų fiksavimo formos: vaiko pasiekimų aprašas, skaitmeninės laikmenos, individualios ir pritaikytos Bendrosios priešmokyklinio ugdymo programos.

20. Vaikų pasiekimai ir pažanga su tėvais (globėjais) aptariami individualiai 2 kartus per metus, esant poreikiui – dažniau.

SUDERINTA

Klaipėdos lopšelio-darželio „Versmė“
mokytojų tarybos posėdžio 2014 m. rugpjūčio 29 d.
protoliniu nutarimu (protokolas Nr. 3)

LITERATŪRA

1. Garšvienė A., Ivoškuvienė, R. Logopedija. Kaunas, 1993.
2. Ivoškuvienė R. Mikčiojimo šalinimas ikimokykliniame amžiuje. Vilnius, 1987.
3. Lietuvių liaudies dainos-žaidimai vaikams. Kaunas, 1996.
4. Patarimai mikčiojantiems. Vilnius. 1992.
5. Piličiauskas A. Meninis neįgaliųjų ugdymas. Vilnius, 2005.
6. Stošiuvienė K. Kai kurie žaidimai neišsivysčiusiai kalbai ugdyti. Šiauliai, 1997.
7. Steišūnienė I. Kur dainų namai. Vilnius, 2002.
8. Velička E. Muzika. Kaunas. 1998.
9. Vilkelienė. A. Ypatingųjų vaikų integruotas muzikinis ugdymas. Vilnius, 2003.
10. Волкова Г. А. Логопедическая ритмика. Москва, 1985.
11. Одинцова Т. С. Заикание у детей. Ростов на Дону, 2000.
12. Рычкова Н. А. Логопедическая ритмика. Москва, 1998.
13. Šeduikienė I. Ritė bitė. Kaunas, 2013.
14. Steišūnienė I. Kumparo čimbaro. Panevėžys, 2008.
15. Ivoškuvienė R., Balčiūnaitė J. Autistiškų vaikų ugdymas. Šiauliai, 2002.
16. Bendroji priešmokyklinio ugdymo ir ugdymosi programa. Vilnius, 2003.